

ралъ: фантазии, вариации за своя инструментъ, а също и много транскрипции на Шубертови пѣсни за чело.

Баталосъ отъ Ефесъ — най-прославения въ елинската древностъ свирецъ на аулосъ, живѣлъ въ V ст. пр. Хр.

Батаншонъ, Феликсъ — Battanchon, Felix — превзходенъ виртуозъ-виолончелистъ — род. 9 апр. 1814 въ Парижъ, умр. юли 1893 с. т., ученикъ на Парижката консерватория (Норблинъ и Баслинъ), после — соло-челистъ на „Голѣмата опера“ и професоръ въ Женевската консерватория, компониралъ множество пиеси и етюди за своя инструментъ.

Батери иль темпо, ит. Batterie il tempo — удряне, биене на такта.

Батистини, Матиа — Battistini, Mattia — знаменитъ оперенъ баритонъ, род. 27 февр. 1857 въ Римъ; излязанетъ му презъ 1888 на сцената на Миланската „Скала“ е началото на неговата блѣскава артистическа кариера, следъ което пѣе на всички голѣми европейски сцени съ рѣдкѣтъ успѣхъ. Б. е единъ отъ последнитѣ представители на италианскитѣ пѣвчески традиции на bel canto, което той обладава до съвършенство, като при това е съхранилъ гласътъ си до 70 си година.

Батистъ, Антуанъ Едуардъ — Batiste, Antoine Edouard — французки органистъ и музикаленъ педагогъ, род. 28 мартъ 1820 въ Парижъ, умр. 9 ноемвр. 1876 с. т., органистъ на нѣколко Парижки църкви, авторъ на учебници по хармония и солфежъ.

Батифонъ, гр. Bathyphon — буквально „низкозвучащъ“ — басовъ, дървенъ, духовъ инструментъ отъ рода на кларинетитѣ, съ обемъ **Д** — б. Б. е измѣренъ отъ пруския генерал-музикдиректоръ Випрехтъ — презъ 1839, и е билъ въведенъ въ военнинитѣ духови оркестри въ Германия.

Батка, Рихардъ — Batka Richard — музикаленъ историкъ, критикъ и либретистъ, род. 14 дек. 1868 въ Прага, умр. 24 апр. 1922 въ Виена. Редакторъ на „Merkur“, музикаленъ сътрудникъ на много Пражки и Виенски вестници; отъ 1908 преподавател въ Виенската музикална академия. Отъ многобройнитѣ му трудове, по важни сж: „Студии къмъ историята на музиката въ Чешко“, „История на чешката музика“, „Об-

ща история на музиката“, „Музиката на гърцитѣ“; биографии на Бахъ, Шуманъ и Вагнеръ; повече отъ десетъ оперни либрета за опери на съвременни компонисти, както и нѣкои педагогически издания.

Батманъ, фр. Battement, ит. battimento — 1) акустически феноменъ — усилване на тона, причинено отъ краткото съвпадане на вибрационнитѣ движения. Феноменътъ на Б. за ухото е както за око — впечатлението, произведемо отъ колебанието на единъ свѣтливъ лъчъ. 2) Старо име на особенъ видъ украшение, трилеръ, съ секундата надолу — сходенъ на мордента. Особенъ знакъ за Б. нѣма, а се бележи съ реална нотна стойностъ. 3) Французитѣ наричатъ Б. броя на повторението на единъ и сжщъ тонъ на трилера.

Батонъ, фр. Bâton — 1) тактова прѣчка за дирижиране, 2) име на знакъ за мълчание — въ видъ на линия, когато тя заема повече отъ едно междуделие на системата, 3) старото име на прѣчката, съ която се бие малкия барабанъ.

Батри, фр. Batterie — 1) Ритмични фигури, образувачи барабаннитѣ сигнали, употребими въ войската. Въ французката армия има 24. Б. 2) Начинъ за изпълнение на единъ разложенъ акордъ, който се повтаря нѣколко тактови времена, или цѣли тактове. 3) Ансамбълъ отъ всички ударни инструменти.

Батута ит. Battuta — удряне на тактъ. Свирене въ тактъ на съпроводнитѣ инструменти при една гласова композиция. Въ старото учение за контрапункта, споредъ Фуксъ, Б. се наричалъ забранения върху силна тактова частъ ходъ отъ децимата — въ противоположно движение къмъ октавата. Такава забрана Х. Риманъ не е намѣрилъ у старитѣ теоретици-контрапунтисти.

Батьоръ дьо мезюръ, фр. Batteur de mesure — тъй сж наричали диригентитѣ презъ XVIII ст. — главно на Парижката „Голѣма опера“.

Бауснернъ, Валдемаръ — Baussner, Waldemar — значителенъ компонистъ, род. 29 ноем. 1866 въ Берлинъ, възпитаникъ на кралската висша музикална школа въ Берлинъ, диригентъ въ Дрезденъ, директоръ на великохерцогското музик. училище въ Ваймаръ, директоръ на Хоховата консерватория въ